

Asia: VN/1631/2020-LVM-117

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 §:n sekä ajoneuvolain 25 ja 27 a §:n muuttamisesta (taksisääntelyn korjaus)

Nykytilan arviointi

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2:

Nykytilanteen ongelmat harmaan talouden torjunnassa ovat puutteelliset määräykset ja asetukset taksimittarin tai vastaavan pakollisuudessa, taksiliikenne on likimain ainoa jossa viranomaiset ovat tuntuneet väistelevän niisanottua kassakonepakkoa. Taksiluvan myöntäminen ilman Y-tunnusta on valvonnalle hirvittävä takaisku. Ajoneuvokohtaisen luvan puuttuminen ja liikennöinnin aloittamisen ilmoituksen puuttuminen on aiheuttanut tilanteen jossa kukaan ei tiedä liikennöivien taksien määrää, mikä on Suomen kaltaisessa hyvinjärjestäytyneessä valtiossa hyvin merkillistä.

Taksiliikenteen valvontaa kenttäolosuhteissa varmasti vaikeuttaa puutteet virallisesta taksin merkitsemistavasta, poliisin suorittamasta kenttävalvonnasta taksitunnuksettomat ajoneuvot jäävät pois. Tunnuksettomuus varmasti johtaa myös kuluttan tilanteeseen jossa hänen on vaikea valita rehellinen palveluntuottaja. Esimerkiksi ikkunaan liimatusta hinnastotarrasta on helppo repiä irti palveluntuottajan tiedot.

Taksipalvelujen laatu ja turvallisuus

Huomionne erityisryhmien kuljettajakoulutusta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 26 a §) ja sen perusteluista:

-

Huomionne erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja yrittäjäkoulutuksen koulutusorganisaation hyväksymistä, velvollisuuksia ja valvontaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 35 a §, 35 b §, 36 a §, 36 b §, 193 a §) ja sen perusteluista:

Pakollinen yrittäjäkoulutus takaa alalle tuleville yrittäjille mahdollisuuksia suoriutua yrittäjien lakisääteisistä velvollisuuksista, monesti taksiyrittäjiksi alkavilla ei ole ennestään mitään kokemusta yritystoiminnasta. Yhteiskunnan asettamien velvollisuuksien hoitamattajättävien yrittäjien kanssa

kilpailu on vaikeaa, mikä asettaa yrittäjät eriarvoiseen asemaan. Lisäksi yrittäjäkoulutuksella voidaan ehkäistä uusien yrittäjien konkurseja ja konkurssista aiheutuvia henkilökohtaisia vaikeuksia.

Yhteiskunnan kilpailuttamissa erityisryhmien kuljetuksissa pitäisi vaatia kilpailutukseen osallistuvilta taksiyhtiöiltä kuljettajien koulutusta ja kielitaidon testaamista.

Huomionne taksikuljettajan ajoluvan myöntämiseen vaikuttavien sakkorekisteristä ilmenevien tekojen karenssiajan muutosta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 § 3 mom.) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksikuljettajan ajoluvan väliaikaista todistusta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 § 5 mom.) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksikuljettajan ajoluvan uusimisen ajankohtaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 26 § 2 mom.) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksikuljettajan kokeen sisältöä ja Liikenne- ja viestintäviraston roolia kokeen järjestäjänä koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 a §) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksikuljettajan kokeen koesuorituksen hylkäämistä ja osallistumiskieltoa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 246 a §) ja sen perusteluista:

Vilpillisestä toiminnasta tulee olla tuntuvat rangaistukset, mielellään ehdotettua pidemmät ja toistuuessa pysyvä kieltö.

Taksipalvelujen saatavuus

Huomionne liikkumispalvelun tarjoajan tietojen toimitusvelvollisuutta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 179 §) ja sen perusteluista:

-

Harmaan talouden torjunta taksialalla

Huomionne taksikyydeistä kerättäviä ja tallennettavia vähimmäistietoja koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 15 a §) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksamittareiden sekä muiden laitteiden ja järjestelmien käyttämistä koskevasta ehdotuksesta (ajoneuvolain 25 § 2 mom. ja 27 a § 2 ja 4 mom.) ja sen perusteluista:

Ajoneuvossa tulee olla kiinteästi asennettu hyväksytty taksamittari, myös ajoneuvoissa joilla ajetaan sopimuskuljetuksia sopimushinnoilla. Taksamittarissa tulee olla tulostin jolla voidaan antaa asiakkaalle tulostettu kuitti, joka täyttää kuitista annetut määräykset. Niin sanotut irralliset

taksamittarit ja taksamittarisovellukset älypuhelimissa lisäävät harmaan talouden riskiä, esimerkiksi kuljettajalla voi olla käytössä useita mittarisovelluksia yhtäaikaisesti, joista vain tietystä ilmoitetaan tulot verotukseen. Toimijoiden kesken vallitseva tilanne missä toisilla on määräykset täyttävät taksamittarit ja toiset käyttävät sovelluskaupan sovelluksia ja mahdollisia alustatalouden palveluita asettavat yrittäjät eriarvoiseen asemaan. Taksamittarista tulee olla tulostettavissa tiedot jotta kenttävalvonnassa voidaan todeta mittarin hyväksyty sinetöinti ja käytössä olevien taksojen todenperäisyys auton ikkunaan liimattujen hinnastojen osalta.

Huomionne ehdotuksesta koskien yritys- ja yhteisötunnuksen asettamista taksiliikenneluvan myöntämisen edellytykseksi (liikennepalvelulain 6 § 1 mom. 9 kohta) ja sen perusteluista:

Y-tunnus tulee olla pakollinen taksiluvan saamisen edellytyksenä, ilman poikkeuksia. Pakollinen Y-tunnus edesauttaa yrittäjien yhdenvertaisen valvonnan muunmuossa verottajan toimesta.

Huomionne taksiliikennelupa-asiakirjan ajoneuvossa mukana pitämistä koskevasta ehdotuksesta ja siihen liittyvästä taksinkuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 151 § 1 mom. 8 kohta ja 2 mom. 1 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) sekä niiden perusteluista:

Taksilupa tai jäljennös taksiluvasta tulee olla aina ajoneuvossa mukana. Taksiluvan olisi syytä olla periaatteella lupa jokaista ajoneuvoa kohden.

Huomionne taksinkuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta liittyen ajoneuvossa matkustajan nähtävillä pidettäviin tietoihin (liikennepalvelulain 151 § 2 mom. 2 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) ja sen perusteluista:

Taksin kuljettajan tulisi olla vastuussa ainakin oman nimensä näkymisen osalta, mieluiten kuljettajan ajolupa pidettävä esillä. Yrityksen tietojen ja hinnoitteluperusteiden näkymisestä vastuun tulee olla yrittäjällä.

Huomionne taksivalaisimen käyttövelvollisuutta ja siihen liittyviä poikkeuksia koskevasta ehdotuksesta (tieliikennelain 155 §) ja sen perusteluista:

Taksivalaisimen käyttö on perusteltua kun ajoneuvoa käytetään tavallisessa taksiajossa, jossa esimerkiksi käytetään taksiasemia ja taksikaistoja.

Pelkkä taksivalaisin ei ole riittävä vaatimus ja vaikeuttaa esimerkiksi ns. edustuskuljetuksien toteutusta. Taksissa tulisi olla omanlainen rekisterikilpi, mielellään taksiluvan numerolla. Rekisterikilpi tai muu viranomaisen antama merkintä, on ainoastaan riittävä taksiluvallisen ajoneuvon tunnus. Taksivalaisimia voidaan ostaa liki mistä tahansa ja sellaisen käyttäminen ilman lupaa on hyvin helppoa, toisaalta rekisterikilven väärentäminen luvattomaan taksiliikenteeseen on jo hyvin epätodennäköinen teko. Taksiluvallisten oma rekisterikilpi mahdollistaisi myös poliisille liikenteen seasta taksien, etenkin alustatalouden toimijoiden valvomisen, mikä on nykyisellään liki mahdotonta. Oma rekisterikilpi antaisi myös kuluttajalle signaalin mistä tahansa palvelusta tilatun kyydin luvallisuuden toteamisen, pelkällä ajoneuvon näkemisellä.

Kirjallinen sopimusilman taksivalaisinta toteutettavan palvelun tapauksessa tuntuu hieman liioitellulta, esimerkiksi pienelle yrittäjälle joka vastaanottaa tilauksia puhelimitse, tämäkin kohta helpottuisi rekisterikilvellä.

Olisi syytä sallia taksivalaisimeen muitakin värejä kuin ketainen tai musta, tämä edesauttaisi taksiyhtiöiden pyrkimyksiä kilpailijoistaan erottumisessa. Lisäksi olisi hyvä sallia taksivalaisimeen erillisen vihreän "vapaa valon" käyttö, tämä parantaisi vapaan taksin havaitsemista kirkaassa päivänvalossa.

Huomionne yrittäjäkoulutusta ja yrittäjäkoetta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 6 § 1 mom. 10 kohta ja 2 mom. 8 kohta, 6 a §) ja sen perusteluista:

-

Taksipalveluiden hinnoittelu

Huomionne taksipalvelujen hinnoittelurakennetta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 2 mom.) ja sen perusteluista:

-

Huomionne esimerkkimatkan hinnan ilmoittamista ja hinnasta sopimista koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 3 ja 4 mom.) ja sen perusteluista:

-

Huomionne erityisryhmille suunnattujen lisäpalvelujen enimmäishintaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 5 mom.) ja sen perusteluista:

-

Vaikutusten arviointi

Huomionne esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2:

-

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Huomionne esityksen voimaantuloa ja siirtymäsäännöksiä koskevasta luvusta 9:

-

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomionne muista mahdollisista asioista:

Lain ja Traficomien antamien asetusten rikkomisesta olisi hyvä säätää riittävät rangaistukset, jotka olisi kirjattuna lakiin ja määritelty rangaistuksien säännöllinen tarkasteluväli, esimerkiksi mahdollisen inflaation takia. Toivomme myös lakia jota on viranomaisten mahdollista valvoa.

Louhula Pekka
White Star Taxi Oy